

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
26 ТРАВНЯ 2026 РОКУ**

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 5 від 22 червня 2026 року)*

Рецензенти:

Кравченко Тетяна Миколаївна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 травня 2026 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2026. с. 146

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Г. В. Товканець – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету; О.П. Поп – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», староста наукового студентського гуртка «Перспективи освітньо-педагогічної науки»; Н. І. Керечанин – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма), А. В. Чорей – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

Список використаних джерел

1. Безбородих С. М. Теорія і методика виховання молодших школярів : навч.-метод. посіб. Київ : Талком, 2019. 245 с.
2. Савченко О. Я. Педагогіка початкової освіти : підручник. Київ : Генеза, 2018. 368 с.
3. Поліщук С. В. Вплив факторів на розвиток творчої особистості учнів в умовах освітнього середовища. Педагогічна академія: наукові записки. 2026. № 26
4. Червінська І. Б. Педагогіка початкової освіти: актуальні вектори : монографія. Івано-Франківськ : Кушнір Г. М., 2020. 256 с.

Олегаш Я.І., здобувач вищої освіти

спеціальності «Початкова освіта», група ПО-1;

Науковий керівник:

д. п. н, проф. Товканець Г.В

Мукачівський державний університет

РОЛЬ ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

В умовах трансформації освіти України, зумовленої соціокультурними змінами та викликами воєнного часу, особливої актуальності набуває проблема виховання як ключового чинника формування особистості учня. Освіта дедалі більше розглядається як цілісна система розвитку особистості, що охоплює ціннісні орієнтації, соціальні компетентності та громадянську відповідальність. У цьому контексті виховання постає як інтегративна складова освітнього процесу, що забезпечує гармонійне поєднання інтелектуального, морального, соціального й емоційного розвитку дитини. Для початкової освіти це питання є особливо значущим, оскільки саме в молодшому шкільному віці закладаються

базові основи особистості, формуються первинні уявлення про норми поведінки та моральні цінності.

Виховання в сучасній педагогічній науці розглядається як цілеспрямований, системний і організований процес впливу на особистість із метою формування її світогляду, переконань, моральних якостей і соціально значущих установок. Виховання не обмежується лише передачею соціального досвіду, а передбачає активну взаємодію між учителем і учнем, у якій останній виступає не пасивним об'єктом, а суб'єктом власного розвитку. Такий підхід відповідає сучасній парадигмі особистісно орієнтованого навчання, де ключовим є врахування індивідуальних особливостей дитини, її потреб, інтересів і можливостей [1, с. 17].

У початковій школі виховний процес має специфічні особливості, пов'язані з віковими характеристиками учнів. Молодший шкільний вік характеризується підвищеною емоційною чутливістю, наслідувальною поведінкою, потребою у визнанні та підтримці з боку дорослих. Саме тому роль учителя початкових класів виходить за межі тільки дидактичної функції і набуває виразного виховного змісту. Учитель стає носієм соціальних норм, моральних орієнтирів і зразком поведінки, що значною мірою визначає характер формування особистості учня. Через організацію освітньої діяльності, позакласної роботи, спільної взаємодії у класному колективі формуються такі якості, як відповідальність, самостійність, доброзичливість, здатність до співпраці [1, с. 19-20].

Окрему увагу слід приділити впливу соціального середовища на формування особистості учня. Сім'я, школа, однолітки, інформаційний простір взаємодіють між собою і формують комплексний виховний вплив. У сучасних умовах цифровізації значно зростає роль медіа як фактору соціалізації, що вимагає від учителя формування в учнів критичного мислення, медіаграмотності та здатності до відповідального споживання інформації. Отже, виховання набуває нових вимірів, пов'язаних із необхідністю підготовки дитини до життя в інформаційному суспільстві [2].

Системний підхід до виховання передбачає узгодженість цілей, змісту, методів і форм виховної роботи. Ефективність виховання значною мірою залежить від використання різноманітних педагогічних методів, зокрема переконання, прикладу, вправлення, стимулювання та заохочення. Важливим є також залучення учнів до активної діяльності, що сприяє формуванню досвіду соціальної поведінки. У початковій школі особливого значення набувають ігрові форми, що забезпечує природність і ненав'язливість виховного впливу [3, с. 126-131].

У сучасній школі виховання також тісно пов'язане з формуванням громадянських і патріотичних цінностей. У контексті сучасних суспільних викликів особливого значення набуває виховання національної свідомості, поваги до культурної спадщини, відповідальності за майбутнє своєї країни. Це реалізується через інтеграцію виховного компонента в зміст навчальних предметів, організацію виховних заходів, формування активної громадянської позиції учнів [4].

Отже, виховання у сучасній початковій школі є багатовимірним процесом, що відіграє визначальну роль у формуванні особистості учня. Воно забезпечує не лише засвоєння соціальних норм і цінностей, а й розвиток індивідуальних якостей, необхідних для успішної самореалізації. Ефективне виховання можливе за умови системного підходу, тісної взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу та врахування сучасних соціокультурних викликів. Саме тому підготовка майбутніх учителів початкової школи має передбачати усвідомлення виховної функції педагогічної діяльності та володіння сучасними методами формування особистості учня.

Список використаних джерел

1. Червінська І. Б. Методика виховної роботи в початковій школі: теорія й практика : навч.-метод. комплекс. Ч. 1 : Опорні конспекти лекцій. Івано-Франківськ : Симфонія Форте, 2013. 332 с.

2. Поліщук С. В. Вплив факторів на розвиток творчої особистості учнів в умовах освітнього середовища. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2026. № 26.

3. Безбородих С. М. Теорія і методика виховання молодших школярів : навч.-метод. посіб. для студентів та вчителів. ДЗ «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка». Київ : Талком, 2019. 245 с.

4. Крамаренко А. М., Горбачова К. С. Громадянське виховання в курсі «Я досліджую світ». *Topical issues of modern science, society and education* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (26–28 лют. 2022 р., Харків, Україна). Харків : SPC «Sci-conf.com.ua», 2022. С. 498.

Довганич А.В.,

аспірант спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки;

Науковий керівник: к. п. н., доц. Ліба О.М.

Мукачівський державний університет

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ТА ІГРОВА ЕКОСИСТЕМА УРОКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ВІД ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ ДО ТОТАЛЬНОГО ЗАЛУЧЕННЯ

Сучасний етап розвитку початкової освіти в Україні ознаменований глобальним переосмисленням ролі дитини в освітньому процесі. Державний стандарт початкової освіти (2018) чітко орієнтує педагогів на формування ключових компетентностей та наскрізних умінь через діяльнісний підхід. У цьому контексті гра перестає бути просто короткочасним елементом відпочинку чи розваги на уроці. Вона трансформується у складне, багаторівневе явище — ігрову екосистему. Розбудова такої екосистеми на перетині гейміфікації та вимог Типових освітніх програм під керівництвом О. Савченко [2] та Р. Шияна [3] є одним із найбільш перспективних трендів сучасної дидактики.

Гейміфікація в освіті — це не перетворення навчання на суцільну забаву, а системне використання ігрових механік, динамік та елементів дизайну в

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>